

tehetően nem bírja. (Silókukoricával természetesen ez nem jelentene hátrányt, mivel azt vegyszeres gyomirtóval ritkábban kezelik.) A tűz-bab magja igen nagy s vetése emiatt nehézkes. A következő évi vető-magként szolgáló, júliustól beérő alsó hüvelyecnek szedése a technika jelenlegi állása mellett géppel nem végezhető.

A felsorolt hátrányok kiküszöbölésével a további vizsgálatok sikeressége esetén a magyar mezőgazdaság olyan takarmánynövény-nyel gazdagodna, mely az országosnak mondható fehérjehiányt ele-gendő vetőmag esetén egyik évről a másikra megoldaná.

Összefoglalás

Szerzők a takarmányozásra országosan használt kukoricaszár fehérjehiányának megszüntetésére egy a Dél-Amerikából származó jelenlegi disznóvénnyel a tűz-bab (*Phaseolus coccinea*) vizsgálatait kezdték meg Istók Barnabás azon megfigyelése alapján, hogy e növény a kuko-ricatörés időszakában még teljesen zöld, de alsó hüvelyei már beérték. Bár a szabatos vizsgálatok a kapott magok gyenge csíráképes-sége miatt a tudományos bizonyító eljárásokhoz nem szolgáltattak elegendő ada-tot, a termesztés során kiderült, hogy

1. a kukoricára felfutott tűzbabtő a csőtörés idején csak 20%-nyi szárazanyag-tartalmú, a beérett alsó hüvelyekkel együtt.

2. Magas fehérjekoncentrációja révén (mely 17—24%) alkalmas-nak látszik arra, hogy a besilózásra kerülő kukoricaszár fehérjekon-centrációját csőtörés után közvetlenül a 8%-ról 13—15%-ra s később (de még a fagyok beállta előtt) 3%-ról 12—13%-ra növelje.

Ezekből kiindulva úgy látszik, hogy e növény termesztési nehé-zségeinek leküzdése s szignifikáns kísérletek eredményessége esetén kiegészíthetné a tömeg-takarmányokban országosan mutatkozó fehérje-hiányt, amellet, hogy következő évi vetőmagját is egyidejűleg biz-tosítaná.

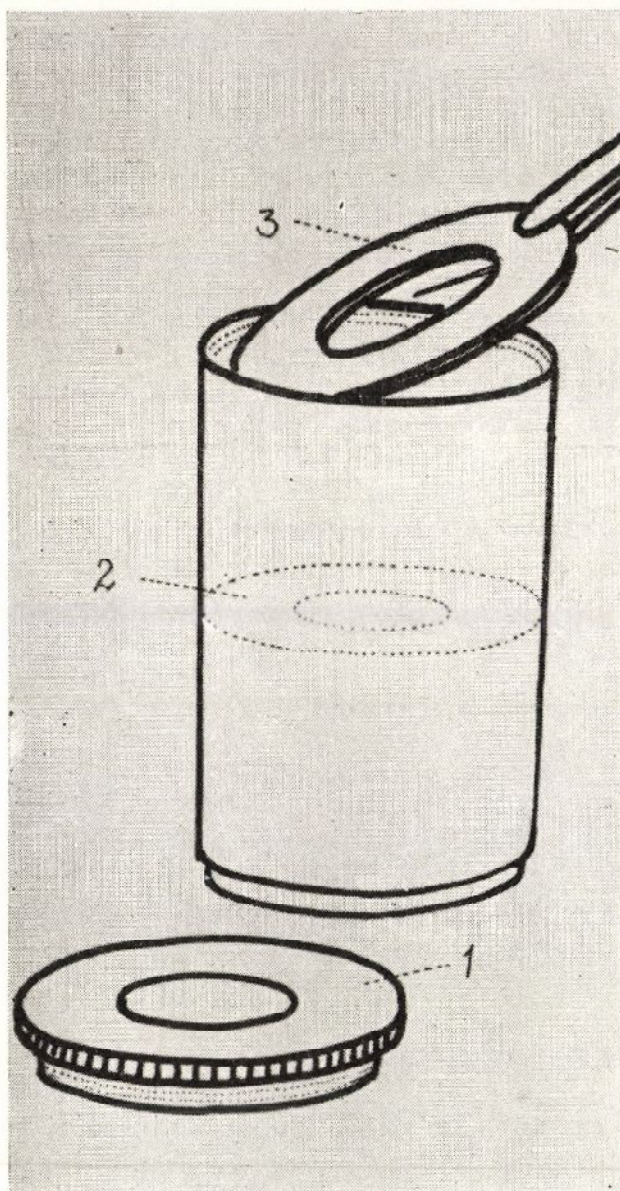
MIKROSKÓPI LÁTÓTÉR-BEN ELHELYEZHETŐ MUTATÓ

VÁGÁS ENDRE

A szövettani bemutatások, a hallgatók mikroszkópi vizsgálatai folyamán nehézséget jelent a mikroszkópos látótér egyes részleteinek (hallgatókénti) demonstrálása. Erre a célra külföldön mutató-tűs mikroszkópi szemlencsék (ún. Zeigerokulár-ok) szolgálnak, azonban nálunk ilyen lencsék nem kerültek forgalomba.

A jelenlegi külföldi gyári konstrukciónál a mutató-tű és a szemlencse lencserendszere szétválaszthatatlanul össze van építve, a mutató tehát kizárólag a saját szemlencséjével használható. A mutató-tűs szemlencsék általában kis nagyításúak, szempontjainknak tehát csak részben felelnek meg.

A szövettani bemutatások tökéletesítése során felmerült a beszerezhetetlen tűs lencsék egyszerű megoldással való pótlása. A kérdést olyan módon oldottam meg, hogy amikor a szemléltetés során szükséges, a mikroszkópok szemlencséjében mutató-tűt helyezek el, mely szerepének betöltése után, onnan könnyen eltávolítható.

Az eszköz leírása és használata

0,2—0,3 mm vastag kártya-kartonból 17—20 mm külső és 11—12,5 mm belső átmérőjű körgyűrűt vágok ki a megfelelő méretű lyukasztó szerszámok segítségével. A körgyűrűt mattfeketére lakkozom, majd a gyűrű síkjában a kartonon a középpontig, 00 jelzésű (vagy minutia) rovarút szúrok át. A tű felesleges részleteit a körgyűrű külső szélénél levágom. A mutató tű ezzel használatra kész.

A használat (a mellékelt ábra szerint) úgy történik, hogy az okulár szemlencséjét (1) lecsavarjuk, és a körgyűrűvel felszerelt tűt (3) az okulár blendéjén (2) elhelyezzük, majd a szemlencsét helyére csavarjuk.

A leírt eszköz alkalmazása a mikroszkópi szemlencséknek semmiiben sincs ártalmára, az okulárblende ugyanis hasonló eszközök (okulár mikrométerek stb.) rendeltetészerű elhelyezésére szolgál.